

พระราชบัญญัติ

การชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

พร้อมทั้งสรุปลสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา
กระบวนการ และขั้นตอน
ในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(ก.ป. ๑๖๙/๒๕๕๘)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พระราชบัญญัติ
การชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

๘๘๘๘๘๘๘๘๘๘๘๘

พร้อมทั้งสรุปลงสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา
กระบวนการ และขั้นตอน
ในการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(ก.ป. ๑๖๙/๒๕๕๘)

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รหัสหนังสือ ก.ป. ๑๖๙/๒๕๕๘

ปีที่พิมพ์ กันยายน ๒๕๕๘

จำนวนหน้า ๙๐ หน้า

จำนวนพิมพ์ ๔๐๐ เล่ม

จัดทำโดย กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขที่ ๔๙๙ อาคารสุขประพฤติ ชั้น ๑๓
ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๓ - ๔

จัดพิมพ์โดย กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขที่ ๔ ถนนอุทองใน
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๒

คำนำ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะ เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชนหรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบ กระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป กล่าวคือ เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย ได้ตระหนักถึงภารกิจสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ ทั้งในด้านนิติบัญญัติ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ตลอดจนอำนาจ หน้าที่ในด้านอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงได้ดำเนินการ รวบรวมและจัดพิมพ์กฎหมายที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว พร้อมทั้งสรุป สารสำคัญ ประวัติ ความเป็นมาในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในวงงานด้านนิติบัญญัติ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารอันเป็นประวัติศาสตร์งานด้านนิติบัญญัติฉบับนี้ จักเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ส่วนราชการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งผู้ที่สนใจโดยทั่วไปตามสมควร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘
: พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ ประวัติ ความเป็นมา กระบวนการ และขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

จัดทำโดย

นายนิชา ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายบุญสงค์ ลาค่า	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางสาวเพลินตา ตันรังสรรค์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวนิตยา นาคเกษม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวทรศนวรรณ สงกวาง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลอาวุโส
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานบันทึกชำนาญงาน

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๓ - ๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๒

สารบัญ

หน้า

พระราชบัญญัติการประชุมสภาฯ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑
ภาคผนวก	
ก. สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการประชุมสภาฯ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	(๑)
๑. เหตุผลในการประกาศใช้.....	(๑)
๒. วันใช้บังคับ	(๑)
๓. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ	(๑)
๓.๑. การประชุมสภาฯที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ.....	(๑)
๓.๒. บทนิยาม	(๒)
๓.๓. รัฐมนตรีผู้รักษาการ	(๒)
๓.๔. บททั่วไป (หมวด ๑, มาตรา ๖ - ๙)	(๒)
๓.๔.๑. การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุม	(๒)
๓.๔.๒. สถานที่ต้องห้ามในการจัดการชุมนุมสภาฯ	(๓)
๓.๔.๓. สถานที่ที่การประชุมสภาฯต้องไม่กีดขวาง หรือรบกวนการปฏิบัติงาน	(๓)
๓.๔.๔. การจัดสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสภาฯ	(๓)
๓.๕. การแจ้งการประชุมสภาฯ (หมวด ๒, มาตรา ๑๐ - ๑๔).....	(๓)
๓.๕.๑. ระยะเวลาและวิธีการในการแจ้งการประชุมสภาฯ	(๓)
๓.๕.๒. การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งการประชุมสภาฯ และการอุทธรณ์คำสั่งห้ามชุมนุม	(๔)
๓.๕.๓. วิธีการแจ้งการประชุมสภาฯซึ่งไม่สามารถ แจ้งการประชุมได้ภายในกำหนดเวลา.....	(๔)
๓.๕.๔. สถานะของผู้รับแจ้งและผู้รับคำขอผ่อนผัน.....	(๔)
๓.๕.๕. กรณีที่ถือเป็นการชุมนุมสภาฯที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย...	(๕)
๓.๖. หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม (หมวด ๓, มาตรา ๑๕ - ๑๘).	(๕)
๓.๖.๑. หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุม	(๕)
๓.๖.๒. หน้าที่ของผู้ชุมนุม	(๕)

สารบัญ

	หน้า
๓.๖.๓ การดำเนินการก่อนการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้าย การประชุม.....	(๖)
๓.๖.๔ การขอขยายระยะเวลาการประชุม.....	(๖)
๓.๗ การคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและการดูแล	
การประชุมสาธารณะ (หมวด ๔, มาตรา ๑๙ - ๒๖)	(๖)
๓.๗.๑ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ ..	(๖)
๓.๗.๒ การประชาสัมพันธ์การประชุมสาธารณะ	(๗)
๓.๗.๓ การดำเนินการในกรณีมีการประชุมสาธารณะ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการร้องขอต่อศาล เพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการประชุม	(๗)
๓.๗.๔ การพิจารณาคำขอให้มีการสั่งให้ผู้ชุมนุม เลิกการประชุมสาธารณะ และการอุทธรณ์	(๘)
๓.๗.๕ การประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุม	(๘)
๓.๗.๖ การดำเนินการของผู้ควบคุมสถานการณ์ เพื่อให้มีการเลิกการประชุมสาธารณะ.....	(๙)
๓.๗.๗ การดำเนินการเพื่อยุติการชุมนุมที่มีลักษณะรุนแรง.....	(๙)
๓.๗.๘ สถานะของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ และผู้ควบคุมสถานการณ์.....	(๙)
๓.๘ บทกำหนดโทษ (หมวด ๕, มาตรา ๒๗ - ๓๕).....	(๑๐)
ข. ประวัติและความเป็นมาในกระบวนการตราพระราชบัญญัติ	
การประชุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘.....	(๑๓)
- บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ การประชุมสาธารณะ พ.ศ.	(๑๓)
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการประชุมสาธารณะ พ.ศ.	(๑๓)
- ร่างพระราชบัญญัติการประชุมสาธารณะ พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี.....	(๑๗)
- บันทึกวิเคราะห์ สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ การประชุมสาธารณะ พ.ศ.	(๒๙)

สารบัญ

	หน้า
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.	
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....	(๓๙)
- ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ	
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.	(๔๒)
- รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ	
การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	(๔๔)
ง. แผนภูมิแสดงกระบวนการตราพระราชบัญญัติและพระราชบัญญัติ	
ประกอบรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗	(๗๑)

พระราชบัญญัติ
การชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติ

การชุมนุมสาธารณะ

พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) การชุมนุมเนื่องในงานพระราชพิธีและงานรัฐพิธี

(๒) การชุมนุมเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมตามประเพณีหรือตามวัฒนธรรม แห่งท้องถิ่น

(๓) การชุมนุมเพื่อจัดแสดงมหรสพ กีฬา ส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมอื่นเพื่อประโยชน์ ทางการค้าปกติของผู้จัดการชุมนุมนั้น

(๔) การชุมนุมภายในสถานศึกษา

(๕) การชุมนุมหรือการประชุมตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ

(๖) การชุมนุมสาธารณะในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก และการชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้ง แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การชุมนุมสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการชุมนุมนั้นได้ ไม่ว่าจะชุมนุมจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถระบบรางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย

“ผู้จัดการชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะ และให้หมายความรวมถึงผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ และผู้ซึ่งเชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาจัดการชุมนุมสาธารณะโดยแสดงออกหรือมีพฤติการณ์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดหรือร่วมจัดให้มีการชุมนุมนั้น

“ผู้ชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดการชุมนุม และผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่ว่าจะเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะนั้นตามคำเชิญชวนหรือการนัดของผู้จัดการชุมนุมหรือไม่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐบาล องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการประชุมชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระราชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ จะกระทำมิได้

การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น

ศาลตามวรรคสองหมายความว่าด้วยการจัดตั้งศาล ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจประกาศห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกินห้าสิบเมตรรอบสถานที่ตามวรรคสอง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมและพฤติการณ์ในการชุมนุมด้วย

มาตรา ๘ การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ
- (๒) ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ
- (๓) โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน
- (๔) สถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่างประเทศ
- (๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะก็ได้ การจัดให้มีสถานที่เพื่อการชุมนุมสาธารณะตามมาตรานี้ไม่กระทบต่อเสรีภาพของประชาชน ที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะอื่น

มิให้นำความในหมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ มาใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นภายในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง

ให้ถือว่าผู้เชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือเครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะต้องระบุวัตถุประสงค์ และวัน ระยะเวลา และสถานที่ชุมนุมสาธารณะตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งต้องเป็นวิธีที่สะดวกแก่ผู้แจ้ง และต้องให้แจ้งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ด้วย

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้รับแจ้งส่งสรุปสาระสำคัญในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายในสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นอาจขัดต่อมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสอง ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามชุมนุมโดยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้แจ้ง

กรณีผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งตามวรรคสามให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้ผู้รับอุทธรณ์วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด

ในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้งดการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณีก่อนเริ่มการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ให้ผู้รับคำขอผ่อนผันตามวรรคหนึ่งมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ

มาตรา ๑๓ ให้ผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๑ และผู้รับคำขอผ่อนผันตามมาตรา ๑๒ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๔ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖ หรือไม่แจ้งการชุมนุมตามมาตรา ๑๐ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้งหรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการชุมนุมตามมาตรา ๑๑ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๒) ดูแลและรับผิดชอบการประชุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๓) แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามมาตรา ๑๖ และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

(๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการดูแลการประชุมสาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒)

(๕) ไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๖) ไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น

(๗) ไม่ใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ผู้ชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุมหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร

(๒) ไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี

(๓) ไม่พาอาวุธ ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือสิ่งทีอาจนำมาใช้ได้อย่างอาวุธ เข้าไปในที่ชุมนุมไม่ว่าจะได้รับการอนุญาตให้มีสิ่งนั้นติดตัวหรือไม่

(๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น

(๕) ไม่ทำให้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ

(๖) ไม่ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น

(๗) ไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการประชุมสาธารณะนั้น

(๘) ไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

(๙) ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่มีผู้จัดการชุมนุมมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมจะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมได้ต่อเมื่อได้แจ้งล่วงหน้าต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการประชุมสาธารณะนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ชุมนุมต้องเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้
ต่อผู้รับแจ้ง

หากผู้จัดการชุมนุมประสงค์จะจัดให้มีการชุมนุมต่อไป ให้แจ้งขอขยายระยะเวลาการชุมนุมต่อ
ผู้รับแจ้งภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔

การคุ้มครองความสะดวกของประชาชน และการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๙ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ เป็นเจ้าพนักงานดูแล
การชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชนในท้องที่นั้น
เพื่อทราบ

การชุมนุมสาธารณะที่ต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการตำรวจซึ่งรับผิดชอบพื้นที่
การชุมนุม แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่นเป็นเจ้าพนักงานเพิ่ม
หรือแทนเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุมสาธารณะ
และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ
มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุม

(๒) รักษาความปลอดภัย อำนาจความสะดวก หรือบรรเทาเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น
ซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุม

(๓) รักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม

(๔) อำนาจความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มีการชุมนุมและ
บริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

(๕) กำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ภายในสถานที่ชุมนุม
ต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่งให้ปิดหรือปรับ
เส้นทางการจราจรเป็นการชั่วคราวได้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนหรือการดูแล
การชุมนุมสาธารณะ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะดำเนินการตามคำร้องขอ ภายในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น

เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อน ระหว่าง และภายหลังการชุมนุมสาธารณะ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐจัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเพื่อให้ประชาชนทราบถึง สถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือกรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือไม่เลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) กรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาลให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ

แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม่มีอาจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังและเครื่องมือควบคุมฝูงชนเพียงพอที่จำเป็น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา นี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้อื่น ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการชุมนุมสาธารณะนั้นที่จะร้องขอต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

มาตรา ๒๒ เมื่อได้รับคำขอให้ มีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลพิจารณาคำขอนั้นเป็นการด่วน

ในการพิจารณา หากความปรากฏต่อศาลว่ามีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

คำสั่งศาลตามวรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศคำสั่งศาลตามมาตรา ๒๑ นี้ไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะรายงานให้ศาลทราบกับประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมาตรของพื้นที่นั้นตามควรแก่กรณีเป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ

เมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะได้

มาตรา ๒๔ เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๒) คั้น ยัด อายัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๓) กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑

(๔) มีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๙ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว

ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อพิจารณาภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ที่มีคำสั่ง คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุมตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๑ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณูปโภคอื่นใดใช้การไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๕) หรือมาตรา ๒๓ ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ภายในสถานที่ชุมนุม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ บรรดาทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยึดได้จากการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก

สรุปสาระสำคัญ
ของพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑. เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชนหรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑๔ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป)

๓. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๓.๑ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ (มาตรา ๓)

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) การชุมนุมเนื่องในงานพระราชพิธีและงานรัฐพิธี

(๒) การชุมนุมเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมตามประเพณีหรือตามวัฒนธรรม

แห่งท้องถิ่น

(๓) การชุมนุมเพื่อจัดแสดงมหรสพ กีฬา ส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมอื่นเพื่อประโยชน์ทางการค้าปกติของผู้จัดการชุมนุมนั้น

(๔) การชุมนุมภายในสถานศึกษา

(๕) การชุมนุมหรือการประชุมตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือการประชุมสัมมนาทางวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ

(๖) การชุมนุมสาธารณะในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก และการชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในระหว่างการเลือกตั้ง แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๓.๒ บทนิยาม (มาตรา ๔)

“การชุมนุมสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการชุมนุมนั้นได้ ไม่ว่าการชุมนุมนั้นจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของ แต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้ง ทางหลวงและทางสาธารณะ

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถระบบรางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย

“ผู้จัดการชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะ และให้หมายความรวมถึง ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ และผู้ซึ่งเชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะ โดยแสดงออกหรือมีพฤติการณ์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดหรือร่วมจัดให้มีการชุมนุมนั้น

“ผู้ชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดการชุมนุม และผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะไม่ว่าจะ เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะนั้นตามคำเชิญชวนหรือการนัดของผู้จัดการชุมนุมหรือไม่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐบาล องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ หรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้

๓.๓ รัฐมนตรีผู้รักษาการ (มาตรา ๕)

กฎหมายกำหนดให้ “นายกรัฐมนตรี” เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๓.๔ บททั่วไป (หมวด ๑, มาตรา ๖ ถึงมาตรา ๙)

๓.๔.๑ การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุม

กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ รวมทั้ง การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

๓.๔.๒ สถานที่ต้องห้ามในการจัดการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมี ๑๕๐ เมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระราชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ จะกระทำมิได้

การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น

ทั้งนี้ คำว่า “ศาล” ดังกล่าว หมายความถึง ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล

อนึ่ง ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจประกาศห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกิน ๕๐ เมตรรอบรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาล ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมและพฤติการณ์ในการชุมนุมด้วย

๓.๔.๓ สถานที่ที่การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางหรือรบกวนการปฏิบัติงาน

กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงานหรือการใช้บริการสถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ

(๒) ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ

(๓) โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน

(๔) สถานที่ทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่างประเทศ

(๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓.๔.๔ การจัดสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะก็ได้ ทั้งนี้ การจัดให้มีสถานที่เพื่อการชุมนุมสาธารณะดังกล่าวไม่กระทบต่อเสรีภาพของประชาชนที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะอื่น และมีให้นำความในหมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ มาใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นภายในสถานที่ที่หน่วยงานของรัฐจัดไว้สำหรับการชุมนุมสาธารณะ

๓.๕ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ (หมวด ๒, มาตรา ๑๐ ถึงมาตรา ๑๔)

๓.๕.๑ ระยะเวลาและวิธีการในการแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้ “ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ” ให้แจ้งการชุมนุมต่อ “ผู้รับแจ้ง” ก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง

ทั้งนี้ ให้ถือว่าผู้เชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือเครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะดังกล่าว

สำหรับการแจ้งการชุมนุมสาธารณะต้องระบุวัตถุประสงค์ และวัน ระยะเวลา และสถานที่ชุมนุมสาธารณะตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งต้องเป็นวิธีที่สะดวกแก่ผู้แจ้ง และต้องให้แจ้งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ด้วย

๓.๕.๒ การดำเนินการเมื่อได้รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะ และการอุทธรณ์คำสั่งห้ามชุมนุม

กำหนดให้เมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้รับแจ้งส่งสรุปสาระสำคัญในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นอาจขัดต่อข้อ ๓.๔.๒ หรือข้อ ๓.๔.๓ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามชุมนุมโดยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้แจ้ง

กรณีผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งห้ามชุมนุมให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้ผู้รับอุทธรณ์วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมง คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด

ในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้งดการชุมนุมสาธารณะ

๓.๕.๓ วิธีการแจ้งการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลา

กำหนดให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๓.๕.๑ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มการชุมนุม

ทั้งนี้ ให้นำความเกี่ยวกับวิธีการในการแจ้งการชุมนุมสาธารณะตามข้อ ๓.๕.๑ บรรดสาม มาใช้บังคับแก่การแจ้งการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลา โดยอนุโลม

อนึ่ง ให้ผู้รับคำขอผ่อนผันมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ

๓.๕.๔ สถานะของผู้รับแจ้งและผู้รับคำขอผ่อนผัน

กำหนดให้ผู้รับแจ้งตามข้อ ๓.๕.๒ และผู้รับคำขอผ่อนผันตามข้อ ๓.๕.๓ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๓.๕.๕ กรณีที่ถือเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๓.๔.๑ หรือไม่แจ้งการชุมนุมภายในกำหนดระยะเวลาและวิธีการตามข้อ ๓.๕.๑ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้งหรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการชุมนุมตามข้อ ๓.๕.๒ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามข้อ ๓.๕.๓ ให้ถือว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓.๖ หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม (หมวด ๓, มาตรา ๑๕ ถึงมาตรา ๑๘)

๓.๖.๑ หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุม

กำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๒) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๒

(๓) แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามข้อ ๓.๖.๒ และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒)

(๕) ไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๒

(๖) ไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น

(๗) ไม่ใช่เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

๓.๖.๒ หน้าที่ของผู้ชุมนุม

กำหนดให้ผู้ชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุมหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร

(๒) ไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี

(๓) ไม่พาอาวุธ ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือสิ่งทีอาจนำมาใช้ได้อย่างอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีสิ่งนั้นติดตัวหรือไม่

(๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น

- (๕) ไม่ทำให้ผู้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ
- (๖) ไม่ใช่กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุม หรือผู้อื่น
- (๗) ไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น
- (๘) ไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ
- (๙) ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

๓.๖.๓ การดำเนินการก่อนการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุม

กำหนดให้ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมมีได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้าย ผู้ชุมนุม จะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมได้ต่อเมื่อได้แจ้งล่วงหน้าต่อหัวหน้าสถานีตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น

๓.๖.๔ การขอขยายระยะเวลาการชุมนุม

กำหนดให้ผู้ชุมนุมต้องเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุม ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง หากผู้จัดการชุมนุมประสงค์จะจัดให้มีการชุมนุมต่อไป ให้แจ้งขอขยายระยะเวลา การชุมนุมต่อผู้รับแจ้งภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมงก่อนสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว

๓.๗ การคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและการดูแลการชุมนุมสาธารณะ (หมวด ๔, มาตรา ๑๙ ถึงมาตรา ๒๖)

๓.๗.๑ อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ เป็นเจ้าพนักงาน ดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชน ในท้องที่นั้นเพื่อทราบ

การชุมนุมสาธารณะที่ต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการตำรวจ ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่การชุมนุม แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่น เป็นเจ้าพนักงานเพิ่มหรือแทนเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุมสาธารณะ และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุม
- (๒) รักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวก หรือบรรเทาเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุม
- (๓) รักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม
- (๔) อำนวยความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มีการชุมนุมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด
- (๕) กำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ภายในสถานที่ชุมนุมต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่งให้ปิดหรือปรับเส้นทางจราจรเป็นการชั่วคราวได้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนหรือการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะดำเนินการตามคำร้องขอภายในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น

อนึ่ง เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๓.๗.๒ การประชาสัมพันธ์การชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้ก่อน ระหว่าง และภายหลังการชุมนุมสาธารณะ ให้ “สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” และ “หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐ” จัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด

๓.๗.๓ การดำเนินการในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

กำหนดให้ในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อ ๓.๕.๕ หรือกรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนข้อ ๓.๔.๒ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๔.๓ ข้อ ๓.๖.๑ ข้อ ๓.๖.๒ ข้อ ๓.๖.๓ หรือข้อ ๓.๖.๔ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามข้อ ๓.๕.๕ หรือไม่เลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้งตามข้อ ๓.๖.๔ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) กรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนข้อ ๓.๔.๒ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๔.๓ ข้อ ๓.๖.๑ ข้อ ๓.๖.๒ หรือข้อ ๓.๖.๓ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาลให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ

แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะดังกล่าว ต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังและเครื่องมือควบคุมฝูงชนเพียงพอเท่าที่จำเป็น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามข้อนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการชุมนุมสาธารณะนั้นที่จะร้องขอต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

๓.๗.๔ การพิจารณาคำขอให้มีการชุมนุมและการอุทธรณ์

กำหนดให้เมื่อได้รับคำขอให้มีการชุมนุมและการอุทธรณ์ตามข้อ ๓.๗.๓ ให้ศาลพิจารณาคำขอนั้นเป็นการด่วน

ในการพิจารณา หากความปรากฏต่อศาลว่ามีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามข้อ ๓.๗.๓ ให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

คำสั่งศาลดังกล่าว ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศคำสั่งศาลตามข้อนี้ไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวด้วย

๓.๗.๕ การประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุม

กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะรายงานให้ศาลทราบกับประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมาตรของพื้นที่นั้นตามควรแก่กรณีเป็น “พื้นที่ควบคุม” และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ

เมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมดังกล่าวแล้ว ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะได้

๓.๗.๖ การดำเนินการของผู้ควบคุมสถานการณเพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๒) คั้น ยัด อายัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๓) กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ตามข้อ ๓.๗.๓

(๔) มีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม

ทั้งนี้ กำหนดให้นำความเกี่ยวกับการฝึกอบรม เครื่องแบบ และการใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในข้อ ๓.๗.๑ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมสถานการณโดยอนุโลม

๓.๗.๗ การดำเนินการเพื่อยุติการชุมนุมที่มีลักษณะรุนแรง

กำหนดให้ในกรณีที่มีผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณมีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๓.๗.๕ และข้อ ๓.๗.๖

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อพิจารณาภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่มิคำสั่ง คำสั่งของศาลตามข้อนี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค คำสั่งศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคให้เป็นที่สุด

๓.๗.๘ สถานะของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณ

กำหนดให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๘ บทกำหนดโทษ (หมวด ๕, มาตรา ๒๗ ถึงมาตรา ๓๕)

๓.๘.๑ กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนจัดการชุมนุมสาธารณะในสถานที่ต้องห้ามจัดการชุมนุมสาธารณะตามข้อ ๓.๔.๒ หรือสถานที่ที่กำหนดไม่ให้มีการกีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการสถานที่ตามข้อ ๓.๔.๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือนหรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๘.๒ กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แจ้งการจัดการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๓.๕.๑ หรือข้อ ๓.๕.๓ หรือไม่แจ้งการเดินทางหรือเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมตามข้อ ๓.๖.๓ หรือไม่แจ้งขอขยายระยะเวลาการชุมนุมตามข้อ ๓.๖.๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓.๘.๓ กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุมตามข้อ ๓.๕.๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๘.๔ กำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๑ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๒ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓.๘.๕ กำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๑ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๓.๖.๒ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำดังกล่าวทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณูปโภคอื่นใดใช้การไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๘.๖ กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามข้อ ๓.๗.๑ (๕) หรือข้อ ๓.๗.๕ ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ที่อยู่ในสถานที่ชุมนุม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

๓.๘.๗ กำหนดให้ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามข้อ ๓.๗.๖ หรือข้อ ๓.๗.๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

๓.๘.๘ กำหนดให้ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอาวุธดังกล่าวเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๘.๙ กำหนดให้บรรดาทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยึดได้จากการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ข.

ประวัติและความเป็นมา
ในกระบวนการตราพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ. ๒๕๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ความเป็นมา
ของร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗*

*ที่มา : กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ., อ.พ. ๑๖/๒๕๕๘.

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ฉบับนี้ ในอดีตได้มีการเสนอโดยคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้*

๑. ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ที่สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ และส่งให้คณะกรรมการ ประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป โดยร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าวได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญ ทั่วไป) เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการชุมนุมในที่สาธารณะ พ.ศ.

เสนอโดย นายจุมพล บัวใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

๓. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการใช้สิทธิชุมนุมในที่สาธารณะ พ.ศ.

เสนอโดย นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๔. ร่างพระราชบัญญัติการบริหารการใช้สิทธิชุมนุมในที่สาธารณะ พ.ศ.

เสนอโดย นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๕. ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะและการเดินขบวน พ.ศ.

เสนอโดย นายพีรพันธุ์ พาลุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ทั้งนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติอนุมัติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบการชุมนุม ในที่สาธารณะ พ.ศ. (นายจุมพล บัวใหญ่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการใช้สิทธิชุมนุมในที่สาธารณะ พ.ศ. (นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ และการเดินขบวน พ.ศ. (นายพีรพันธุ์ พาลุสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย เป็นผู้เสนอ) ดังกล่าว ออกจากระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

*ที่มา : กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ., อ.พ. ๒๔/๒๕๕๔.

สภาผู้แทนราษฎรจึงพิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไป จำนวน ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติ การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการบริหารการใช้สิทธิชุมนุม ในที่สาธารณะ พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญ ทั่วไป) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญคณะหนึ่ง จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี เป็นหลัก ในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ภายใน ๗ วัน ทั้งนี้ พรรคเพื่อไทยได้แสดงเจตนารมณ์ที่จะไม่เสนอรายชื่อกรรมการในสัดส่วนของพรรค

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือ ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ๘ เสียง และงดออกเสียง ๔๑ เสียง แล้วส่งให้ วุฒิสภาพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อไป

ทั้งนี้ วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. จากประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๔ โดยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาเป็นเรื่องด่วน และลงมติในวาระที่หนึ่งรับร่างพระราชบัญญัติ การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา และมีมติให้ตั้ง คณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๒๕ คน โดยมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑

แต่โดยเหตุที่มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ทำให้ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบซึ่งค้างการพิจารณาอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ และมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้ภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี จะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบต่อไปได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไปและรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมิได้ร้องขอต่อรัฐสภาให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ที่ค้างการพิจารณาอยู่ในขั้นตอนของวุฒิสภาดังกล่าว ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ฉบับนี้ คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ลงมติอนุมัติหลักการ ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ และให้ส่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุม สาธารณะ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน

เลขรับ..... 1753
วันที่..... ๑๓ ก.พ. ๒๕๕๘
เวลา..... ๐๙.๓๔ น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๕๒๗๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๔ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๔ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
๓. ร่างพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ
๔. ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

จำนวน ๔ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จำนวน ๔ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
วันที่ ๑๕ / ๒๕๕๘ วันที่ ๑๓ / ก.พ. / ๕๘
เวลา ๑๖.๑๕ ถึง ๑๗.๐๐ น.
ต้นที่.....

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อติสา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่..... ๙..... / ๒๕๕๘
วันที่..... ๑๙..... / ก.พ. / ๒๕๕๘
เวลา..... ๑๐.๓๑ น.
ดำเนินการประชุม

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและ
โดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทย
เป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือน
ต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจน
สุขอนามัยของประชาชน หรือความสะอาดของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือน
สิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การประชุมสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะ เพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออก ต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการประชุมนั้นได้ ไม่ว่าการชุมนุมนั้นจะมีการเดินขบวน หรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของ แต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอด ทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถระบบรางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย

“ผู้จัดการชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะ และให้หมายความรวมถึงผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ และผู้ซึ่งเชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาจัดการชุมนุมสาธารณะ โดยแสดงออกหรือมีพฤติการณ์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดหรือร่วมจัดให้มีการชุมนุมนั้น

“ผู้ชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดการชุมนุม และผู้เข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะ ไม่ว่าจะเข้าร่วมการชุมนุมสาธารณะนั้นตามคำเชิญชวนหรือนัดของผู้จัดการชุมนุมหรือไม่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรของรัฐบาล องค์กรมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ หรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะ ตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจาก พระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระราชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนัก ของพระราชอาคันตุกะ จะกระทำมิได้

การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น

ศาลตามวรรคสองหมายความถึง ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบ เรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจประกาศ ห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกินห้าสิบบเมตรรอบสถานที่ตามวรรคสอง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วม ชุมนุมและพฤติการณ์ในการชุมนุมด้วย

มาตรา ๘ การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวน การปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ
- (๒) ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ
- (๓) โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน
- (๔) สถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การ ระหว่างประเทศ
- (๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะก็ได้ การจัดให้มีสถานที่เพื่อการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๙ นี้ไม่กระทบต่อเสรีภาพ ของประชาชนที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะอื่น

มิให้นำความในหมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ มาใช้บังคับแก่การชุมนุม สาธารณะที่จัดขึ้นภายในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้ง ก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง

ให้ถือว่าผู้เชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือเครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะต้องระบุวัตถุประสงค์ และวัน ระยะเวลา และสถานที่ชุมนุมสาธารณะตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งต้องเป็นวิธีที่สะดวกแก่ผู้แจ้ง และต้องให้แจ้งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ด้วย

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้รับแจ้งส่งสรุปสาระสำคัญในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นอาจขัดต่อมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสอง ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามชุมนุมโดยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้แจ้ง

กรณีผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งตามวรรคสามให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้ผู้รับอุทธรณ์วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด

ในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้งดการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ให้ผู้รับคำขอผ่อนผันตามวรรคหนึ่งมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ คำสั่งไม่ผ่อนผันให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ ให้ผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๑ และผู้รับคำขอผ่อนผันตามมาตรา ๑๒ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และคำสั่งของบุคคลดังกล่าวไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๑๔ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖ หรือไม่แจ้งการชุมนุมตามมาตรา ๑๐ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้งหรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการชุมนุมตามมาตรา ๑๑ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
- (๒) ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควร ต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติตามมาตรา ๑๖
- (๓) แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามมาตรา ๑๖ และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ
- (๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒)
- (๕) ไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖
- (๖) ไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น
- (๗) ไม่ใช่เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ผู้ชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุม หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร
- (๒) ไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี
- (๓) ไม่พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่
- (๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น
- (๕) ไม่ทำให้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ
- (๖) ไม่ใช่กำลังประทุษร้ายหรืออยู่เชื่องว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น
- (๗) ไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น
- (๘) ไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ
- (๙) ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมจะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมได้ต่อเมื่อได้แจ้งล่วงหน้าต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ชุมนุมต้องเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง

หากผู้จัดการชุมนุมประสงค์จะจัดให้มีการชุมนุมต่อไป ให้แจ้งขอขยายระยะเวลาการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔

การคุ้มครองความสะดวกของประชาชน และการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๙ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชนในท้องที่นั้นเพื่อทราบ

การชุมนุมสาธารณะที่ต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการตำรวจซึ่งรับผิดชอบพื้นที่การชุมนุม แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่นเป็นเจ้าพนักงานเพิ่มหรือแทนเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุมสาธารณะ และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุม
 - (๒) รักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม
 - (๓) อำนวยความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มีการชุมนุมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด
 - (๔) กำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ภายในหรือบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุมต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๒) หรือ (๓)
- ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่งให้ปิดหรือปรับเส้นทางการจราจรเป็นการชั่วคราวได้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนหรือการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะดำเนินการตามคำร้องขอภายในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น

เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์ การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อน ระหว่าง และภายหลังการชุมนุมสาธารณะ ให้สำนักงานตำรวจ แห่งชาติและหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐจัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเพื่อให้ ประชาชนทราบถึงสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับ เส้นทางจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุม น้อยที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือกรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือไม่เลิก การชุมนุมภายในระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) กรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุม สาธารณะร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาล ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแล การชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกรวดเร็วของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ

แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้ เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม้อาจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังและเครื่องมือ ควบคุมฝูงชนเพียงเท่าที่จำเป็น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ นี้ ไม่ตัดสิทธิ ของผู้อื่นซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการชุมนุมสาธารณะนั้นที่จะร้องขอต่อศาลเพื่อมี คำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

มาตรา ๒๒ เมื่อได้รับคำขอให้ มีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะ ให้ศาล พิจารณาคำขอนั้นเป็นการด่วน

ในการพิจารณา หากความปรากฏต่อศาลว่ามีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศ ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำสั่งให้ผู้ชุมนุม เลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

คำสั่งศาลตามมาตรา ๒๑ นี้ให้เป็นที่สิ้นสุด

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศคำสั่งศาลตามมาตรา ๖๖ ในที่ที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมาตรของพื้นที่นั้นตามควรแก่กรณีเป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุม โดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ

เมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ในกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบ เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะได้

มาตรา ๒๔ เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๒) ค้น ยึด आयัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๓) กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ตามมาตรา ๒๑

(๔) มีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๙ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาล เพื่อพิจารณาภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง คำสั่งของศาลตามมาตรา ๖๖ ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าว เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และคำสั่งหรือการกระทำของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ ไม่เป็นคำสั่งหรือการกระทำทางปกครอง

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม ตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) หรือ (๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๑ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณูปโภคอื่นใดใช้การไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะหรือผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ บรรดาทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยึดได้จากการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือที่ไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีส่วนถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและโดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะอาดของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ โครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ประกอบด้วยบทบัญญัติรวม ๓๕ มาตรา แบ่งออกเป็น ๕ หมวด คือ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๙) หมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๐ ถึงร่างมาตรา ๑๔) หมวด ๓ หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม (ร่างมาตรา ๑๕ ถึงร่างมาตรา ๑๘) หมวด ๔ การคุ้มครองความสะอาดของประชาชนและการดูแลการชุมนุมสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๙ ถึงร่างมาตรา ๒๖) และหมวด ๕ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๒๗ ถึงร่างมาตรา ๓๕)

๒.๒ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะ อันได้แก่ การชุมนุมเนื่องในงานพระราชพิธีและงานรัฐพิธี การชุมนุมเพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือกิจกรรมตามประเพณีหรือตามวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น การชุมนุมเพื่อจัดแสดงมหรสพ กีฬา ส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือกิจกรรมอื่นเพื่อประโยชน์ทางการค้าปกติของผู้จัดการชุมนุมนั้น การชุมนุมภายในสถานศึกษา การชุมนุมหรือการประชุมตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือการประชุมสัมมนาทางวิชาการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ ไม่อยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนั้น ได้บัญญัติให้การชุมนุมสาธารณะในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก และการชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้งในช่วงเวลาที่มีการเลือกตั้ง ไม่อยู่ภายใต้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ บทนิยามคำว่า “การประชุมสภาสาธารณะ”

กำหนดความหมายของนิยาม “การประชุมสภาสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะเพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออกต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการประชุมนั้นได้ ไม่ว่าจะการประชุมนั้นจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจนในทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติตามกฎหมายและผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยได้กำหนดบทนิยามคำว่า “ที่สาธารณะ” ไว้ว่าหมายถึง ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ ดังนั้น การชุมนุมสาธารณะที่อยู่ภายใต้บังคับของร่างพระราชบัญญัตินี้จึงไม่รวมถึงการประชุมที่จัดขึ้นในที่ดินหรือทรัพย์สินของเอกชนแต่อย่างใด

นอกจากนั้น “การประชุมสภาสาธารณะ” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กำหนดจำนวนขั้นต่ำของผู้เข้าร่วมการประชุมไว้ เนื่องจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เห็นว่า เป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปว่า “การประชุม” (assembly) หมายถึงการเข้ามารวมกัน และเมื่อมีบุคคลเข้ามารวมกันเพื่อใช้สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมไม่ว่าจะเป็นจำนวนเท่าใด ย่อมสมควรที่จะต้องมีกรอบในการใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้การประชุมสภาสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจนสุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะและไม่กระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

๒.๔ หลักทั่วไปในการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ และการใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (มาตรา ๖)

นอกจากนั้น กำหนดให้การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ตั้งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ นั้นจะกระทำมิได้ ทั้งนี้ เพื่อมิให้การชุมนุมสาธารณะกระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ อีกทั้งได้กำหนดให้การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาลเท่านั้นที่จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น เนื่องจากการห้ามจัดการชุมนุมในบริเวณรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาลนั้นอาจไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในปัจจุบันที่ผู้ชุมนุมมักใช้บริเวณดังกล่าวในการจัดการชุมนุมสาธารณะเสมอ ดังนั้น จึงให้จำกัดเฉพาะการจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของสถานที่ดังกล่าวเท่านั้นที่จะกระทำมิได้

อย่างไรก็ดี เพื่อรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงได้ให้อำนาจผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการประกาศห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกินห้าสิบลเมตรรอบสถานที่ดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๗)

และเพื่อเป็นการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้สถานที่ตามปกติ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวน
การปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการ สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ
หรือสถานีขนส่งสาธารณะ โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน และสถานทูตหรือสถานกงสุล
ของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่างประเทศด้วย

๒.๕ การจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะ
เป็นการถาวรหรือเป็นการชั่วคราวก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการคุ้มครอง
สิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการปกครอง
โดยผู้จัดการชุมนุมสาธารณะในสถานที่ดังกล่าวนั้นไม่ต้องแจ้งการชุมนุมสาธารณะตาม
ร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังคงต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติอื่นแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๖ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

กำหนดให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ซึ่งหมายความรวมถึงผู้เชิญชวน
หรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือ
เครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุม แจ้งการชุมนุมตามวิธีการที่
รัฐมนตรีประกาศกำหนดต่อผู้รับแจ้ง ซึ่งได้แก่ หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ
หรือบุคคลอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการชุมนุมสาธารณะตาม
พระราชบัญญัตินี้ ก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง (ร่างมาตรา ๑๐)

เมื่อได้รับแจ้ง ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้รับแจ้งต้องส่งสรุปลักษณะสำคัญ
ในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้งด้วย
ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะทราบถึงหน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม รวมถึงการ
ดำเนินการกรณีมีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติ
หน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ และหากผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นจะจัดขึ้น
ในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบลเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรม
วงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี
พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือ
พำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ หรือจะจัดขึ้นภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล
และศาล หรือกีดขวางทางเข้าออก รบกวนการปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการ สถานที่ทำการหน่วยงาน
ของรัฐ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ โรงพยาบาล สถานศึกษา
และศาสนสถาน และสถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่าง
ประเทศ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตาม
ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้รับแจ้งเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่งห้ามชุมนุม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความ
รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งดังกล่าว
ย่อมสามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้นได้ โดยคำวินิจฉัย
อุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด และในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์
ไม่หยุดการชุมนุมสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๑)

ในกรณีที่ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะไม่สามารถแจ้งการชุมนุม
สาธารณะก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ให้ผู้นั้นแจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผัน
กำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการ

ตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่น แล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มการประชุม ในการนี้ ผู้รับคำขอต้องมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอผ่อนผัน พร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ และคำสั่งไม่ผ่อนผันให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๗ การขออนุญาตสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การขออนุญาตสาธารณะที่ไม่สงบและปราศจากอาวุธตามมาตรา ๖ หรือไม่แจ้งการประชุมตามมาตรา ๑๐ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้ง หรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการประชุมตามมาตรา ๑๑ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ เป็นการขออนุญาตสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๘ หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม (มาตรา ๑๕-๑๘)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดหน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมไว้อย่างชัดเจน โดยกำหนดให้ผู้จัดการชุมนุมต้องดูแลและรับผิดชอบการประชุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ต้องดูแลและรับผิดชอบต่อการประชุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติหน้าที่ของผู้ชุมนุม ต้องแจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุม และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ ต้องให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการดูแลการประชุมสาธารณะ ต้องไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้ชุมนุม ต้องไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น และต้องไม่ใช่เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

นอกจากนั้น ได้กำหนดหน้าที่ของผู้ชุมนุม โดยกำหนดให้ผู้ชุมนุมต้องไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุม หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร ต้องไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจ มิให้มีการระบุด่วนบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี ต้องไม่พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องไม่ทำให้ผู้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ ต้องไม่ใช่กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น ต้องไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการประชุมสาธารณะนั้น ต้องไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๖)

ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้าย ผู้ชุมนุมจะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าสถานีตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการประชุมสาธารณะนั้น (ร่างมาตรา ๑๗) และผู้ชุมนุมต้องเลิกการประชุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๙ การคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและการดูแลชุมนุมสาธารณะ
(มาตรา ๑๙-๒๐)

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ได้แก่ อำนาจความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุมรักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม อำนาจความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มีการชุมนุมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด และกำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ในหรือบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุมต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ในการนี้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนหรือการดูแลการชุมนุมสาธารณะ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่งให้ปิดหรือปรับเส้นทางจราจรเป็นการชั่วคราวได้ โดยเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

เมื่อมีการชุมนุมสาธารณะเกิดขึ้น เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องแจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชนในท้องที่นั้นเพื่อทราบ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามคำร้องขอของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะด้วย (ร่างมาตรา ๑๙)

นอกจากนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐจัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะอย่างกว้างขวาง ทั้งก่อน ระหว่างการชุมนุมสาธารณะ และภายหลังการชุมนุมสาธารณะด้วย เพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะที่จะช่วยให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๑๐ การดำเนินการกรณีมีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดแนวทางดำเนินการกรณีมีการชุมนุมสาธารณะในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ ไว้เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๑ ถึงมาตรา ๒๔)

(๑) ในกรณีที่ปรากฏต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการชุมนุมสาธารณะว่า มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง ให้เจ้าพนักงานมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนด

สำหรับในกรณีที่ปรากฏว่า มีการจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบลเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศม์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ หรือภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล

และศาล หรือกีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการ สถานที่ทำการ หน่วยงานของรัฐ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน และสถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการ องค์การระหว่างประเทศ ชุมชน หรือในกรณีที่น่าปรากฏว่า ผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะประกาศให้ผู้ชุมนุม แก่ไขกรณีดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตาม (๑) ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุม สาธารณะร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น โดยให้ศาลพิจารณาคำขอ นั้นเป็นการด่วน และหากความปรากฏต่อศาลว่า มีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าพนักงาน ดูแลการชุมนุมสาธารณะให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำสั่งบังคับให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะภายใน ระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยให้คำสั่งศาลดังกล่าวเป็นที่สุด และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศ คำสั่งศาลตามมาตรา ๖๖ ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศ โดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมได้รับทราบด้วย

สำหรับศาลที่จะพิจารณาคำขอให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เห็นสมควรเป็นอำนาจของศาลยุติธรรม ตามที่ได้เคยพิจารณา ประเด็นนี้ไว้แล้วในเรื่องเสรีจที่ ๑๘๓/๒๕๕๓ ว่า โดยที่การชุมนุมสาธารณะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับแนวปฏิบัติที่ผ่านมา ศาลแพ่ง เคยใช้อำนาจในทำนองเดียวกันมีคำสั่งคำร้องคุ้มครองชั่วคราว คดีหมายเลขดำที่ ๓๖๐๔/๒๕๕๑ และ คำสั่งคุ้มครองชั่วคราวคดีหมายเลขดำที่ ๕๒๑๓/๒๕๕๑ อีกทั้งศาลยุติธรรมมีอยู่ทั่วประเทศ จึงสามารถอำนวยความสะดวกในเรื่องดังกล่าวให้แก่ประชาชนได้โดยสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

(๓) ในระหว่างรอคำสั่งศาล เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจ กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๔) เมื่อศาลมีคำสั่งให้เลิกการชุมนุมสาธารณะตาม (๒) แล้ว แต่ผู้ชุมนุม ไม่ยอมเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการ ชุมนุมสาธารณะประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริณทลของพื้นที่นั้น เป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนด และ ห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และ ให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจ ที่รับผิดชอบพื้นที่หรือผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมายเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการ เลิกการชุมนุมสาธารณะ

(๕) เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมี ผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการ ชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์ และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจจับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไป ในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และค้น ยึด อาวุธ หรือ วัตถุอันตรายอื่นที่ซ่อนหรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น หรือกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือ แนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือมีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการ

ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม โดยในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ต้องผ่านการฝึกอบรมให้ความเข้าใจและอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๒.๑๐ การดำเนินการกรณีผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดการรบกวนวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดการรบกวนวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงานดังกล่าวและผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจดำเนินการตาม ๒.๙ โดยอนุโลม กล่าวคือ ให้ประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมาตรของพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนด และห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ และเมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุม ให้ผู้บัญชาการตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่หรือผู้ซึ่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมอบหมายเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะ

เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจจับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และค้น ยึด आयัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น หรือกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือมีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม โดยในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ต้องผ่านการฝึกอบรมให้ความเข้าใจและอดทนต่อสถานการณ์การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของเจ้าพนักงานและผู้ควบคุมสถานการณ์สามารถยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลเพื่อพิจารณาภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งคำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๕ ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๑๑ บทกำหนดโทษ

ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดโทษไว้ ๙ กรณี ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๗ ถึง มาตรา ๓๕)

(๑) ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจากพระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราชอาคันตุกะ หรือจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาล หรือ

จัดการชุมนุมกีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวนการปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการ สถานที่ทำการ หน่วยงานของรัฐ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน และสถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การระหว่างประเทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ผู้จัดการชุมนุมสาธารณะโดยไม่แจ้งการชุมนุมสาธารณะ หรือจัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลา หรือเดินขบวน หรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมโดยมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้าย หรือไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๓) ผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมที่ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ผู้จัดการชุมนุมซึ่งไม่ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ หรือไม่ดูแลและรับผิดชอบการชุมนุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติหน้าที่ของผู้ชุมนุม หรือไม่แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุม และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ชุมนุมซึ่งก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุม หรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร หรือปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

(๕) ผู้จัดการชุมนุมซึ่งไม่ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ชุมนุมหรือปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น หรือใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าเกินกว่าขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด หรือผู้ชุมนุมซึ่งพาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม หรือบุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติ ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ หรือใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น หรือขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะ และการดูแลการชุมนุมสาธารณะนั้น หรือเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการชุมนุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดกล่าวทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสาร หรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณสุขอื่นใดใช้การไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๖) ผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะที่ทำให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนด และห้ามเข้าไปในพื้นที่ควบคุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ

ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนด หรือจะไม่ลงโทษก็ได้

(๗) ผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

(๘) ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ควบคุมสถานการณหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าอาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยึดได้จาก การชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีส่วนกลางโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

๒.๑๒ ไม่กำหนดบทยกเว้นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เห็นว่า เนื่องจากการจำกัดเสรีภาพในการชุมนุมควรต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบเพื่อป้องกันมิให้เจ้าพนักงานต่างๆ ใช้อำนาจเกินกว่าที่จำเป็นและสมควรแก่กรณี อีกทั้งการกระทำที่สุจริตไม่เลือกปฏิบัติและไม่เกินสมควรแก่เหตุหรือไม่เกินความจำเป็นแห่งกรณีย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอยู่แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดบทยกเว้นความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามแนวทางในเรื่องเสรีจที่ ๑๘๓/๒๕๕๓

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ

พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘ เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เป็นเรื่องด่วน ต่อมาที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง ขันรับหลักการ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้พิจารณา ด้วยคะแนนเสียง ๑๘๒ เสียง ไม่เห็นด้วย (ไม่มี) งดออกเสียง ๔ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี) โดยมีสมาชิกแสดงตนเพื่อลงมติดังกล่าวจำนวน ๑๘๖ คน และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ โดยกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นับแต่วันถัดจากวันที่สภาได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้พิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๑*

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. จำนวน ๒๒ คน ประกอบด้วย

(๑) พลเอก ธีรชัย นาควานิช	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) พลเอก อักษรา เกิดผล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายวัลลภ ตังคณานุก์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

* ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๑ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๑ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั้นคณะกรรมการที่สภาตั้งสมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภาได้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณา เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ หากวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติเป็นวันหยุดทำการตามประกาศเป็นทางการหรือตามประเพณีให้นับวันที่เริ่มทำการใหม่ต่อจากวันที่หยุดทำการนั้นเป็นวันสุดท้ายของกำหนดเวลาแปรญัตติ

การแปรญัตติ โดยปกติต้องแปรเป็นรายมาตรา และให้เป็นไปตามแบบที่เลขาธิการกำหนด

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่ หรือตัดทอน หรือแก้ไขมาตราเดิม ต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น”.

(๕) พลตำรวจเอก อำนวย อันทามังงาม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๘) พลเอก อู๊ด เบื้องบน	เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๙) นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	เป็นกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๐) พลตำรวจโท กวี สุภานันท์	(๑๑) พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
(๑๒) พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์	(๑๓) พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์
(๑๔) นายธานี อ่อนละเอียด	(๑๕) พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
(๑๖) พลโท พิสิทธิ์ สิทธิสาร	(๑๗) พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์
(๑๘) พลเอก วลิต โรจนภักดี	(๑๘) พลตำรวจตรี วิชัย รัตนยศ
(๒๐) นายศิระชัย โชติรัตน์	(๒๑) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
(๒๒) พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์	

อนึ่ง เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ แต่โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญและรายละเอียดที่ต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ ดังนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติให้ขยายเวลาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวออกไปอีก ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๘ (ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๘) ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๓ วรรคสอง*

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญฯ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นเรื่องด่วน และที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง เริ่มต้นด้วยชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง

* ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๓ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๐๓ ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะกรรมการจะกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องนั้นไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน

ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานสภาเสนอต่อที่ประชุมสภา และที่ประชุมสภาอาจลงมติให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิมหรือให้ดำเนินการอย่างอื่นสุดแต่ที่ประชุมสภาจะเห็นสมควร”.

แล้วพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครึ่งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๖* และข้อ ๑๒๗** โดยไม่มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติในวาระที่สามเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๙*** ด้วยคะแนนเสียง ๑๕๘ เสียง ไม่เห็นชอบ (ไม่มี) งดออกเสียง ๔ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง โดยมีสมาชิกแสดงตนเพื่อลงมติจำนวน ๑๖๓ คน

เมื่อร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้วนั้น ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๓๑ ได้กำหนดให้เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๖๓ ก หน้า ๑๙ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป กล่าวคือ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

* ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๖ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๖ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สภาพิจารณาเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และให้สมาชิกอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการมีการแก้ไขเพิ่มเติม ส่วนกรณีที่มีการสงวนคำแปรญัตติหรือการสงวนความเห็น ให้อภิปรายได้เฉพาะผู้แปรญัตติที่ได้สงวนคำแปรญัตติหรือกรรมการที่ได้สงวนความเห็นไว้เท่านั้น ทั้งนี้เว้นแต่ที่ประชุมสภาจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิม ให้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมในกฎหมายเดิมด้วย และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

** ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๗ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๗ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๖ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครึ่งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดมิได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่า ยังขัดแย้งกันอยู่”

*** ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒๙ กำหนดว่า

“ข้อ ๑๒๙ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สาม ให้ที่ประชุมสภาลงมติว่าสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายหรือไม่ การพิจารณาในวาระนี้ไม่มีการอภิปราย”

ประกาศสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ แล้วลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

๑. พลตำรวจโท กวี สุภานันท์
๒. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๓. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
๔. พลเรือเอก ชุมนุม อัจวงษ์
๕. พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์
๖. นายธานี อ่อนละเอียด
๗. พลเอก ธีรชัย นาควานิช
๘. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
๑๐. พลโท พิสิทธิ์ สิทธิสาร
๑๑. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๒. พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์
๑๓. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๑๔. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ
๑๕. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๖. พลตำรวจตรี วิชัย รัตนยศ
๑๗. นายศิระชัย โชติรัตน์

๑๘. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
 ๑๙. พลเอก อักษรา เกิดผล
 ๒๐. พลตำรวจเอก อำนาจ อันอาดมงาม
 ๒๑. พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์
 ๒๒. พลเอก อู๊ด เป็องบน
- จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๒๔)

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

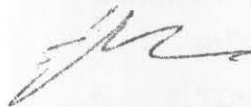
๑. พลตำรวจโท กวี สุภานันท์
๒. พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา
๓. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
๔. พลเรือเอก ชุมนุม อาจวงษ์
๕. พลเรือเอก ทวีวุฒิ พงศ์พิพัฒน์
๖. นายธานี อ่อนละเอียด
๗. พลเอก ธีรชัย นาควานิช
๘. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพานิชย์
๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์
๑๐. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร
๑๑. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๒. พลเอก มารุต ปัสโชตะสิงห์
๑๓. พลเอก วลิต โรจนภักดี
๑๔. พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ
๑๕. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๖. พลตำรวจตรี วิชัย รัตนยศ
๑๗. นายศิริชัย โชติรัตน์
๑๘. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
๑๙. พลเอก อักษรา เกิดผล
๒๐. พลตำรวจเอก อำนาจ อันอาดมิ่งาม
๒๑. พลอากาศเอก อิทธิพร ศุภวงศ์
๒๒. พลเอก อู๊ด เป็องบน

บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก ธีรชัย นาควานิช
(ธีรชัย นาควานิช)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายสิทธิวรชัย ศรีโหม)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๔๐ - ๑
โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๓

วลัยลักษณ์ พิมพ์
สิทธิวรชัย/ชัตชัย/ธรรมรัตน์ ทาน ๑
คกก.ตรวจร่างฯ กมธ. ๓ ทาน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเอก อีร์ชัย นาควานิช	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลเอก อักษรา เกิดผล	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ พลตำรวจเอก อำนาจ อันอาตม์งาม	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ พลเอก อุต เปื้องบน	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑.๘ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	เป็นกรรมาธิการวิสามัญและที่ปรึกษา

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายสิทธิวิรัช ศรีใหม่ สำนักกรรมาธิการ ๓ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๑ วรรคสาม

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๑ คณะ คือ คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและรับฟังความคิดเห็นประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ประกอบด้วย

๑) นายธานี อ่อนละเอียด	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เป็นรองประธานคณะอนุกรรมการ
๓) นายสัตยา อรุณธารี	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๔) นายสิทธิวิรัช ศรีไหม	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
๕) นายกร กาญจนพัฒน์	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖) นายชัชชัย ทองเจริญ	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗) นางสาวกมลกานต์ ศรสุวรรณ	เป็นอนุกรรมการ
๘) นางฐานัญญา วงศ์จันทร์	เป็นอนุกรรมการ
๙) พันตำรวจโท สติชัย วิชัยกุล	เป็นอนุกรรมการ
๑๐) พันตำรวจโท สุธี เอี่ยมเจริญยิ่ง	เป็นอนุกรรมการ

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

๑) นายเกรียงศักดิ์ สืบสายหาญ	ที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๒) นายฐนันทก์ สุวรรณานนท์	นักการข่าวชำนาญการพิเศษ
๓) นางสาวมณฑิรา โชติวุฒิ	นักการข่าวชำนาญการ
๔) นายธรรมนิธย์ โชติมงคล	นักการข่าวปฏิบัติการ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

- นายสรพงศ์ ศรียานงค์	รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคง
-----------------------	---

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑) นางฐานัญญา วงศ์จันทร์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
๒) นางสาวกมลกานต์ ศรสุวรรณ	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวง

๑) พันเอก อีรพล ปัทมานนท์	รองผู้อำนวยการกองกฤษฎีกาทหาร และการต่างประเทศ กรมพระธรรมนูญ นายทหารปฏิบัติการประจำกรมกำลัง พลทหารเรือ ช่วยราชการสำนักงาน รองปลัดกระทรวงกลาโหม (๓)
๒) นาวาเอก วุฒิสักดิ์ คงนาวัง	

กองบัญชาการกองทัพไทย

- นาวาอากาศเอก คทายุทธ สุระกนิษฐ์	รองผู้อำนวยการกองปฏิบัติการสงครามเครือข่าย สำนักปฏิบัติการ กรมยุทธการทหาร
-----------------------------------	--

กองทัพบก

- พันเอก ธัญญวิทย์ พงษ์โพธิ์	รองผู้อำนวยการกอง กรมยุทธการทหารบก
------------------------------	---------------------------------------

กองทัพอากาศ

- ๑) นาวาอากาศเอก รัชต์ภาคย์ ธรรมธีรศรี นายทหารฝ่ายเสนาธิการ กองยุทธการ
กรมยุทธการทหารอากาศ
- ๒) นาวาอากาศโท จักรพันธ์ คงศักดิ์ นายทหารพระธรรมนูญ กองกฤษฎีกา
สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

- ๑) นายวิทยา ขพานนท์ ผู้อำนวยการส่วนกิจการมวลชน
- ๒) นายจรัสศักดิ์ ดิณสุวรรณ เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
- ๓) นายทรงกฤษ ทองคำ เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ
- ๔) นายสมชาย ธีรางกูร เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง
- ๕) นายวิชาญ น้อยโต เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

- นายนำโชค พงศ์จันทร์เสถียร นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- ๑) พันตำรวจเอก วราพงษ์ ประเศรษโฐ รองผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑
- ๒) พันตำรวจเอก วัลลพ จำนงค์อาษา รองผู้บังคับการ กองบังคับการอารักขา
และควบคุมฝูงชน
- ๓) พันตำรวจเอก อัครวุฒ ธานีรัตน์ ผู้กำกับการ
กองกำกับการควบคุมฝูงชน ๑
กองบังคับการอารักขาและควบคุมฝูงชน
- ๔) พันตำรวจโท สุธี เอี่ยมเจริญยิ่ง รองผู้กำกับการ
กลุ่มงานกฎหมาย กองกฎหมาย
- ๕) พันตำรวจโท สถิตย์ วิชัยกุล รองผู้กำกับการ กลุ่มงานความมั่นคง
กองแผนงานกิจการพิเศษ
- ๖) พันตำรวจโท มงคล แก้วโพธิ์ ผู้ช่วยนายเวร (สบ ๓) ที่ปรึกษา (มค ๑)
- ๗) ร้อยตำรวจเอก ปรีชา พลพงษ์ ผู้ช่วยนายเวร (สบ ๑) ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๒

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

- ๑) นายเผ่าพันธุ์ ขอบน้ำตาล ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ประจำสำนักประธานศาลฎีกา
- ๒) นางสาวสุพรรณษา โพธิ์เจริญ นิติกร สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม
- ๓) นายธนภัทร ตั้งเมธีกุล นิติกร สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลปกครอง

๑) นายสุเมธ รอยกุลเจริญ	ตุลาการศาลปกครองสูงสุด
๒) นายไพโรจน์ มินเดิน	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น
ประจำศาลปกครองสูงสุด
๓) นายเจตน์ สถาพรศิลป์	พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ
๔) นายภคติพงษ์ ชนาชน	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
๕) นายวิวรรณ เศรษฐอริยพงษ์	พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีกรรมการวิสามัญสงวนความเห็นจำนวน ๑ คน คือ
- นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์

๗. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ
จำนวน ๖ คน คือ

- ๑) นายกิตติ วัฒนินท์
- ๒) ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
- ๓) นายเจตน์ ศิรธรานนท์
- ๔) นายมณฑิร บุญตัน
- ๕) นายสมชาย แสวงการ
- ๖) รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุททกวาทิน

๘. ผลการพิจารณา

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	ไม่มีการแก้ไข
นายสมชาย แสวงการ	ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว	ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๔

มีการแก้ไข

“การชุมนุมสาธารณะ”

“ผู้จัดการชุมนุม”

“อาวุธ”

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

“ศาล”

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์

ขอสงวนความเห็น ดังนี้

(กรรมการ)

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ ศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาคที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ”

นายกิตติ วะสีนนท์

และศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ ศาลปกครองกลาง หรือศาลปกครองในภูมิภาคที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ”

นายเจตน์ ศิรธรานนท์

และนายมณฑิธร บุญตัน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดศาลปกครองที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ”

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดหรือศาลปกครองที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ บททั่วไป

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗ วรรคหนึ่งนายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบสองร้อยเมตรจาก พระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชินีเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ตั้งแต่ สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนักของพระราช อาคันตุกะ จะกระทำมิได้”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวนมาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจมาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งรองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้งก่อน เริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง หรือแจ้งภายหลังเมื่อเริ่มชุมนุมสาธารณะหากการชุมนุมนั้นมีความสำคัญจำเป็นเพื่อคุ้มครองความมั่นคงของชาติหรือเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ หรือเพื่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวนมาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุททวาทิน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการ ตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มการชุมนุม”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

นายกิตติ วะสีนนท์

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์

และนายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

(มาตรา ๑๕ (๑/๑))

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๑/๑) ควบคุมดูแลไม่ให้อาสาสมัครจัดระเบียบการชุมนุม ผู้ชุมนุมหรือบุคคลใด พกพาอาวุธหรือวัตถุอันตรายเข้าร่วมการชุมนุม”

(มาตรา ๑๕ (๒/๑))

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“(๒/๑) ดูแลและรับผิดชอบการปราศรัยไม่ให้เกิดการปลุกระดมให้ผู้ชุมนุมสร้างความเสียหายหรือก่อความไม่สงบ”

<u>มาตรา ๑๕ (๔)</u> <u>นายสมชาย แสวงการ</u> “๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะในการดูแลการชุมนุม สาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) (๑/๑) และ (๒)” คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	ขอแปรญัตติ ดังนี้ <u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๑๖</u> <u>มาตรา ๑๖ (๓)</u> <u>นายสมชาย แสวงการ</u> “๓) ไม่พาอาวุธหรือวัตถุอันตรายเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธหรือ วัตถุอันตรายนั้นติดตัวหรือไม่” คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้ <u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๑๖ (๔)</u> <u>นายสมชาย แสวงการ</u> “๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ <u>ต่อทรัพย์สินของรัฐ</u> <u>และทรัพย์สินของผู้อื่น</u> ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น” คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	ขอแปรญัตติ ดังนี้ <u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๑๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ การคุ้มครองความสงบของประชาชน</u> <u>และการดูแลการชุมนุมสาธารณะ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑ วรรคสอง

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุททวาทีน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาล ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักทนายตัวรอสวนแห่งชาติ ความเห็นของศาลในระหว่างรอคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ”

มาตรา ๒๑ วรรคสาม

นายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้อาวุธตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นเป็นผู้ใช้กำลังและเครื่องมือควบคุมฝูงชนเพียงเท่าที่จำเป็นตามคำสั่งสลายการชุมนุมตามกฎหมายและตามขั้นตอนจากเบาไปหาหนัก”

คณะกรรมการธิการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

นายกิตติ วะสีนนท์
ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์
และนายสมชาย แสวงการ

ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการธิการเห็นด้วยในหลักการ
และได้แก้ไขแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๒๗</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๘</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๐</u> <u>นายสมชาย แสวงการ</u> “มาตรา ๓๐ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) <u>หรือ (๓) หรือ (๗)</u> หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) หรือ (๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท <u>หรือทั้งจำทั้งปรับ</u> ”	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	<u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๓๑</u> <u>มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง</u> <u>นายสมชาย แสวงการ</u> “มาตรา ๓๑ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑/๑) (๒/๑) (๔) (๕) <u>หรือ</u> (๖) <u>หรือ (๗)</u> หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”	ไม่มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้
<u>มาตรา ๓๑ วรรคสอง</u> <u>รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุขกวาทิน</u> “ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือ โทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณสุขใดใดใช้การไม่ได้ ไม่ว่าจะ จะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี หรือปรับไม่เกินสองแสน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”	ขอแปรญัตติ ดังนี้
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย	<u>ผู้แปรญัตติขอสงวน</u>
<u>มาตรา ๓๒</u> <u>มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง</u> <u>นายเจตน์ ศิรธรานนท์</u> <u>และนายมณฑิร บุญตัน</u> “มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุม สาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”	มีการแก้ไข ขอแปรญัตติ ดังนี้

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง

นายเจตน์ ศิรธรานนท์

และนายมณฑิร บุญตัน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน

ขอแปรญัตติ ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

มาตรา ๓๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

ไม่มีการแก้ไข

๙. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลตำรวจเอก

(อำนาจ อ้นอาดมิ่งาม)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้สิทธิชุมนุมสาธารณะให้ชัดเจนและ
โดยสอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่ประเทศไทย
เป็นภาคี ทั้งนี้ เพื่อให้การชุมนุมสาธารณะเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่กระทบกระเทือน
ต่อความมั่นคงของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีตลอดจน
สุขอนามัยของประชาชน หรือความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ และไม่กระทบกระเทือน
สิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การประชุมสภาสาธารณะ” หมายความว่า การชุมนุมของบุคคลในที่สาธารณะ เพื่อเรียกร้อง สนับสนุน คัดค้าน หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยแสดงออก ต่อประชาชนทั่วไป และบุคคลอื่นสามารถร่วมการประชุมนั้นได้ ไม่ว่าการประชุมนั้นจะมีการเดินขบวน หรือเคลื่อนย้ายด้วยหรือไม่

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของ แต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอด ทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางรถระบบรางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย

“ผู้จัดการชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดให้มีการชุมนุมสาธารณะ และให้หมายความรวมถึงผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ และผู้ซึ่งเชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมการประชุมสาธารณะ โดยแสดงออกหรือมีพฤติการณ์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้จัดหรือร่วมจัดให้มีการชุมนุมนั้น

“ผู้ชุมนุม” หมายความว่า ผู้จัดการชุมนุม และผู้เข้าร่วมการประชุมสาธารณะ ไม่ว่าจะเข้าร่วมการประชุมสาธารณะนั้นตามคำเชิญชวนหรือการนัดของผู้จัดการชุมนุมหรือไม่

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐบาล องค์การมหาชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ หรือบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นผู้มีหน้าที่รับแจ้งการประชุมสาธารณะ ตามพระราชบัญญัตินี้

“ศาล” หมายความว่า ศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ ที่มีคนชุมนุมสาธารณะ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ ออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การชุมนุมสาธารณะต้องเป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ การใช้สิทธิและเสรีภาพของผู้ชุมนุมในระหว่างการชุมนุมสาธารณะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

มาตรา ๗ การจัดการชุมนุมสาธารณะในรัศมีหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรจาก พระบรมมหาราชวัง พระราชวัง วังของพระรัชทายาทหรือของพระบรมวงศ์ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป พระราชานิเวศน์ พระตำหนัก หรือจากที่ซึ่งพระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท พระบรมวงศ์ ตั้งแต่สมเด็จพระเจ้าฟ้าขึ้นไป หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประทับหรือพำนัก หรือสถานที่พำนัก ของพระราชอาคันตุกะ จะกระทำมิได้

การจัดการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่ของรัฐสภา ทำเนียบรัฐบาล และศาล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีการจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะภายในพื้นที่นั้น

ศาลตามวรรคสองหมายความถึง ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลทหาร และศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาล

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการรักษาความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อยของประชาชน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจประกาศ ห้ามชุมนุมในรัศมีไม่เกินห้าสิบลเมตรรอบสถานที่ตามวรรคสอง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงจำนวนของผู้เข้าร่วมชุมนุมและพฤติการณ์ในการชุมนุมด้วย

มาตรา ๘ การชุมนุมสาธารณะต้องไม่กีดขวางทางเข้าออก หรือรบกวน การปฏิบัติงาน หรือการใช้บริการสถานที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานที่ทำการหน่วยงานของรัฐ
- (๒) ท่าอากาศยาน ท่าเรือ สถานีรถไฟ หรือสถานีขนส่งสาธารณะ
- (๓) โรงพยาบาล สถานศึกษา และศาสนสถาน
- (๔) สถานทูตหรือสถานกงสุลของรัฐต่างประเทศ หรือสถานที่ทำการองค์การ

ระหว่างประเทศ

- (๕) สถานที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ หน่วยงานของรัฐอาจจัดให้มีสถานที่เพื่อใช้สำหรับการชุมนุมสาธารณะก็ได้ การจัดให้มีสถานที่เพื่อการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๙ นี้ไม่กระทบต่อเสรีภาพของประชาชนที่จะจัดการชุมนุมสาธารณะในที่สาธารณะอื่น

มิให้นำความในหมวด ๒ การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ มาใช้บังคับแก่การชุมนุมสาธารณะที่จัดขึ้นภายในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะ ให้แจ้งการชุมนุมต่อผู้รับแจ้ง ก่อนเริ่มการชุมนุมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง

ให้ถือว่าผู้เชิญชวนหรือนัดให้ผู้อื่นมาร่วมชุมนุมในวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใด ๆ รวมทั้งผู้ขออนุญาตใช้สถานที่หรือเครื่องขยายเสียงหรือขอให้ทางราชการอำนวยความสะดวกในการชุมนุมเป็นผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะตามมาตราหนึ่ง

(๖๑)

การแจ้งการชุมนุมสาธารณะต้องระบุวัตถุประสงค์ และวัน ระยะเวลา และสถานที่ชุมนุมสาธารณะตามวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดซึ่งต้องเป็นวิธีที่สะดวกแก่ผู้แจ้ง และต้องให้แจ้งผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ด้วย

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้รับแจ้งส่งสรุปสาระสำคัญในการชุมนุมสาธารณะตามพระราชบัญญัตินี้ให้ผู้แจ้งทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับแจ้ง

ในกรณีที่ผู้รับแจ้งเห็นว่าการชุมนุมสาธารณะที่ได้รับแจ้งนั้นอาจขัดต่อมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งให้ผู้แจ้งแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด

หากผู้แจ้งการชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามวรรคสอง ให้ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามชุมนุมโดยแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้แจ้ง

กรณีผู้แจ้งการชุมนุมไม่เห็นชอบด้วยกับคำสั่งตามวรรคสามให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้รับแจ้งขึ้นไปหนึ่งชั้น และให้ผู้รับอุทธรณ์วินิจฉัยและแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมง คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นให้เป็นที่สุด

ในระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม การอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้งดการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๒ ให้ผู้ประสงค์จะจัดการชุมนุมสาธารณะซึ่งไม่สามารถแจ้งการชุมนุมได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๐ แจ้งการชุมนุมพร้อมคำขอผ่อนผันกำหนดเวลาดังกล่าวต่อผู้บังคับการตำรวจผู้รับผิดชอบพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดในจังหวัดอื่นแล้วแต่กรณี ก่อนเริ่มการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคสาม มาใช้บังคับแก่การแจ้งตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ให้ผู้รับคำขอผ่อนผันตามวรรคหนึ่งมีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเวลายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ได้รับคำขอ **คำสั่งไม่ผ่อนผันให้เป็นที่สุด**

มาตรา ๑๓ ให้ผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๑ และผู้รับคำขอผ่อนผันตามมาตรา ๑๒ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา **และคำสั่งของบุคคลดังกล่าวไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง**

มาตรา ๑๔ การชุมนุมสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖ หรือไม่แจ้งการชุมนุมตามมาตรา ๑๐ หรือที่ผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้รับแจ้งหรือที่ผู้รับแจ้งมีคำสั่งห้ามการชุมนุมตามมาตรา ๑๑ หรือที่จัดขึ้นหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอได้รับหนังสือแจ้งว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรที่จะผ่อนผันกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๒ ให้ถือว่าเป็นการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

หมวด ๓

หน้าที่ของผู้จัดการชุมนุมและผู้ชุมนุม

มาตรา ๑๕ ผู้จัดการชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลและรับผิดชอบต่อชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปโดยสงบและปราศจากอาวุธ ภายใต้ขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๒๒)

(๒) ดูแลและรับผิดชอบการประชุมสาธารณะไม่ให้เกิดการขัดขวางเกินสมควรต่อประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ ตลอดจนดูแลและรับผิดชอบต่อผู้ชุมนุมปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๓) แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบถึงหน้าที่ของผู้ชุมนุมตามมาตรา ๑๖ และเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

(๔) ให้ความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการดูแลการประชุมสาธารณะให้เป็นไปตาม (๑) และ (๒)

(๕) ไม่ยุยงส่งเสริมหรือชักจูงผู้ชุมนุมเพื่อให้ผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖

(๖) ไม่ปราศรัยหรือจัดกิจกรรมในการชุมนุมโดยใช้เครื่องขยายเสียงในระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น

(๗) ไม่ใช้เครื่องขยายเสียงด้วยกำลังไฟฟ้าที่มีขนาดหรือระดับเสียงตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖ ผู้ชุมนุมมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ก่อให้เกิดความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นที่ชุมนุมหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเกินที่พึงคาดหมายได้ว่าเป็นไปตามเหตุอันควร

(๒) ไม่ปิดบังหรืออำพรางตนโดยจงใจมิให้มีการระบุตัวบุคคลได้ถูกต้อง เว้นแต่เป็นการแต่งกายตามปกติประเพณี

(๓) ไม่พาอาวุธ ดอกไม้เพลิง สิ่งเทียมอาวุธปืน หรือสิ่งนี้อาจนำมาใช้ได้อย่างอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธสิ่งนั้นติดตัวหรือไม่

(๔) ไม่บุกรุกหรือทำให้เสียหาย ทำลาย หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ใช้การไม่ได้ตามปกติซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น

(๕) ไม่ทำให้ผู้อื่นกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือเสรีภาพ

(๖) ไม่ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายผู้เข้าร่วมชุมนุมหรือผู้อื่น

(๗) ไม่ขัดขวางหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชนในการใช้ที่สาธารณะและการดูแลการประชุมสาธารณะนั้น

(๘) ไม่เดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

(๙) ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมมิได้แจ้งว่าจะมีการเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายผู้ชุมนุมจะเดินขบวนหรือเคลื่อนย้ายการประชุมได้ต่อเมื่อได้แจ้งล่วงหน้าต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลการประชุมสาธารณะนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ชุมนุมต้องเลิกการประชุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ผู้จัดการชุมนุมได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้ง

หากผู้จัดการชุมนุมประสงค์จะจัดให้มีการชุมนุมต่อไป ให้แจ้งขอขยายระยะเวลาการประชุมต่อผู้รับแจ้งภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนสิ้นสุดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๔
การคุ้มครองความสะดวกของประชาชน
และการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๑๙ ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เจ้าพนักงาน ฝ่ายปกครองหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะหรือหน่วยงาน ประชาสัมพันธ์ของรัฐหรือเอกชนในท้องที่นั้นเพื่อทราบ

การชุมนุมสาธารณะที่ต่อเนื่องหลายพื้นที่ ให้ผู้บังคับการหรือผู้บัญชาการตำรวจ ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่การชุมนุม แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่เห็นสมควร ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติอาจแต่งตั้งข้าราชการตำรวจอื่น เป็นเจ้าพนักงานเพิ่มหรือแทนเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของประชาชน การดูแลการชุมนุม สาธารณะ และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้เจ้าพนักงานดูแล การชุมนุมสาธารณะมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะอันเป็นสถานที่ชุมนุม (๑/๑) รักษาความปลอดภัย อำนวยความสะดวก หรือบรรเทาเหตุเดือดร้อนรำคาญ แก่ผู้อื่นซึ่งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุม
- (๒) รักษาความปลอดภัยหรืออำนวยความสะดวกแก่ผู้ชุมนุมในสถานที่ชุมนุม
- (๓) อำนวยความสะดวกในการจราจรและการขนส่งสาธารณะในบริเวณที่มี การชุมนุมและบริเวณใกล้เคียงเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุมน้อยที่สุด
- (๔) กำหนดเงื่อนไขหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการชุมนุม ผู้ชุมนุม หรือผู้อยู่ภายในหรือ บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ชุมนุมต้องปฏิบัติตามเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๑/๑) (๒) หรือ (๓)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้ เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะอาจมีคำสั่ง ให้ปิดหรือปรับเส้นทางการจราจรเป็นการชั่วคราวได้เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความสะดวกของ ประชาชนหรือการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอ ให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในท้องที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ตามคำร้องขอภายในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น

เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมาย ให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะต้องผ่านการฝึกอบรมให้มีทักษะ ความเข้าใจ และอดทนต่อสถานการณ์ การชุมนุมสาธารณะ และต้องแต่งเครื่องแบบเพื่อแสดงตน และอาจใช้เครื่องมือควบคุมฝูงชนได้ตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๐ ก่อน ระหว่าง และภายหลังการประชุมสาธารณะ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐจัดหรือประสานให้มีการประชาสัมพันธ์เป็นระยะเพื่อให้ประชาชนทราบถึงสถานที่ที่ใช้ในการชุมนุมและช่วงเวลาที่มีการชุมนุม ตลอดจนคำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางการจราจรหรือระบบการขนส่งสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการชุมนุม น้อยที่สุด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือกรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๔ หรือไม่เลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อผู้รับแจ้งตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) กรณีผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ ให้ประกาศให้ผู้ชุมนุมแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะนั้น ในระหว่างรอคำสั่งศาล ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจกระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอแนะของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนและคุ้มครองการชุมนุมสาธารณะ

แผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะตามวรรคสอง ต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานหลีกเลี่ยงการใช้กำลัง ในกรณีที่ไม่าจหลีกเลี่ยงการใช้กำลังได้ ให้ใช้กำลังและเครื่องมือควบคุมฝูงชนเพียงพอที่จำเป็น

การดำเนินการของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ไม่ตัดสิทธิของผู้อื่นซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการชุมนุมสาธารณะนั้นที่จะร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุม

ศาลตามมาตรา ๒๑ นี้หมายถึงศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะ

มาตรา ๒๒ เมื่อได้รับคำขอให้ มีคำสั่งให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะ ให้ศาลพิจารณาคำขอนั้นเป็นการด่วน

ในการพิจารณา หากความปรากฏต่อศาลว่ามีผู้ชุมนุมซึ่งไม่ปฏิบัติตามประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะตามมาตรา ๒๑ ให้ศาลมีคำสั่งโดยออกคำสั่งบังคับให้ผู้ชุมนุมเลิกการชุมนุมสาธารณะภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

คำสั่งศาลตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่ยุติวรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่ยุติ

ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีปิดประกาศคำสั่งศาลตามมาตรา ๒๑ ไว้ในที่แลเห็นได้ง่าย ณ บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้น และประกาศโดยวิธีการใด ๆ เพื่อให้ผู้ชุมนุมและประชาชนทั่วไปได้รับทราบคำสั่งศาลดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะรายงานให้ศาลทราบกับประกาศกำหนดให้พื้นที่บริเวณที่มีการชุมนุมสาธารณะนั้นและปริมนทลของพื้นที่นั้นตามควรแก่กรณีเป็นพื้นที่ควบคุม และประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุมภายในระยะเวลาที่กำหนดและห้ามบุคคลใดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และให้รายงานรัฐมนตรีเพื่อทราบ

เมื่อมีการประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ในกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายให้รับผิดชอบ เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น รัฐมนตรีอาจมอบหมายให้ผู้อื่นรับผิดชอบเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์เพื่อให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะได้

มาตรา ๒๔ เมื่อพ้นระยะเวลาที่ประกาศให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ควบคุม หากมีผู้ชุมนุมอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดซึ่งหน้า และให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุมสาธารณะตามคำสั่งศาล โดยให้ผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จับผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ควบคุมหรือผู้ซึ่งเข้าไปในพื้นที่ควบคุมโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ

(๒) คั้น ยัด อายัด หรือรื้อถอนทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะนั้น

(๓) กระทำการที่จำเป็นตามแผนหรือแนวทางการดูแลการชุมนุมสาธารณะ

ตามมาตรา ๒๑

(๔) มีคำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการให้มีการเลิกการชุมนุม

ให้นำความในมาตรา ๑๙ วรรคเจ็ด มาใช้บังคับแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้ชุมนุมกระทำการใด ๆ ที่มีลักษณะรุนแรงและอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินของผู้อื่นจนเกิดความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะมีอำนาจสั่งให้ผู้ชุมนุมยุติการกระทำนั้น หากผู้ชุมนุมไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะและผู้ควบคุมสถานการณ์และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์มีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔

ในกรณีที่ผู้ชุมนุมไม่เห็นด้วยกับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจเหนือสถานที่ที่มีการชุมนุมสาธารณะเพื่อพิจารณาภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง คำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๕ ให้อุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ คำสั่งศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๒๖ ให้เจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของบุคคลดังกล่าว เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และคำสั่งหรือการกระทำของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะ ผู้ควบคุมสถานการณ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ ไม่เป็นคำสั่งหรือการกระทำของบุคคลอื่น และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามชุมนุมหรือจัดการชุมนุมระหว่างมีคำสั่งห้ามชุมนุม ตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) หรือ (๒) หรือ (๔) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๑ ผู้จัดการชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือผู้ชุมนุมผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้ระบบการขนส่งสาธารณะ ระบบการสื่อสารหรือโทรคมนาคม ระบบผลิตหรือส่งกระแสไฟฟ้าหรือประปา หรือระบบสาธารณูปโภคอื่นใดใช้การไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร ผู้จัดการชุมนุมต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศของเจ้าพนักงานดูแลการประชุมสาธารณะตามมาตรา ๑๙ (๔) หรือมาตรา ๒๓ ถ้าผู้นั้นเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ที่อยู่ในสถานที่ชุมนุม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ตามมาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่เห็นสมควร ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กำหนดหรือจะไม่ลงโทษก็ได้

มาตรา ๓๔ ผู้ใดไม่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ หรือผู้ควบคุมสถานการณ์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมสถานการณ์ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้พาอาวุธเข้าไปในที่ชุมนุม ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธนั้นติดตัวหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าอาวุธตามวรรคหนึ่งเป็นอาวุธปืน วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๕ บรรดาทรัพย์สินที่ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการชุมนุมสาธารณะที่ยึดได้จากการชุมนุมสาธารณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่เลิกการชุมนุมตามคำสั่งศาล ให้ศาลมีอำนาจสั่งริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีส่วนลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘	ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

คณะผู้รับผิดชอบ
ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางสาวนิภาวรรณ ศิริบำรุงสุข ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการ

นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
นายสิทธิวิรัช ศรีไหม	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นายชัชชัย ทองเจริญ	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวธรรมรัตน์ ศรีทองกุล	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาววลัยลักษณ์ จันทิษฐ์	นิติกรปฏิบัติการ
ว่าที่ร้อยตรี รัฐสภา จันทรตากอง	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวสาวิตรี เพชรทอง	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวศรินภา น้ำขาว	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวรุ่งเรือง กล่อมรอด	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

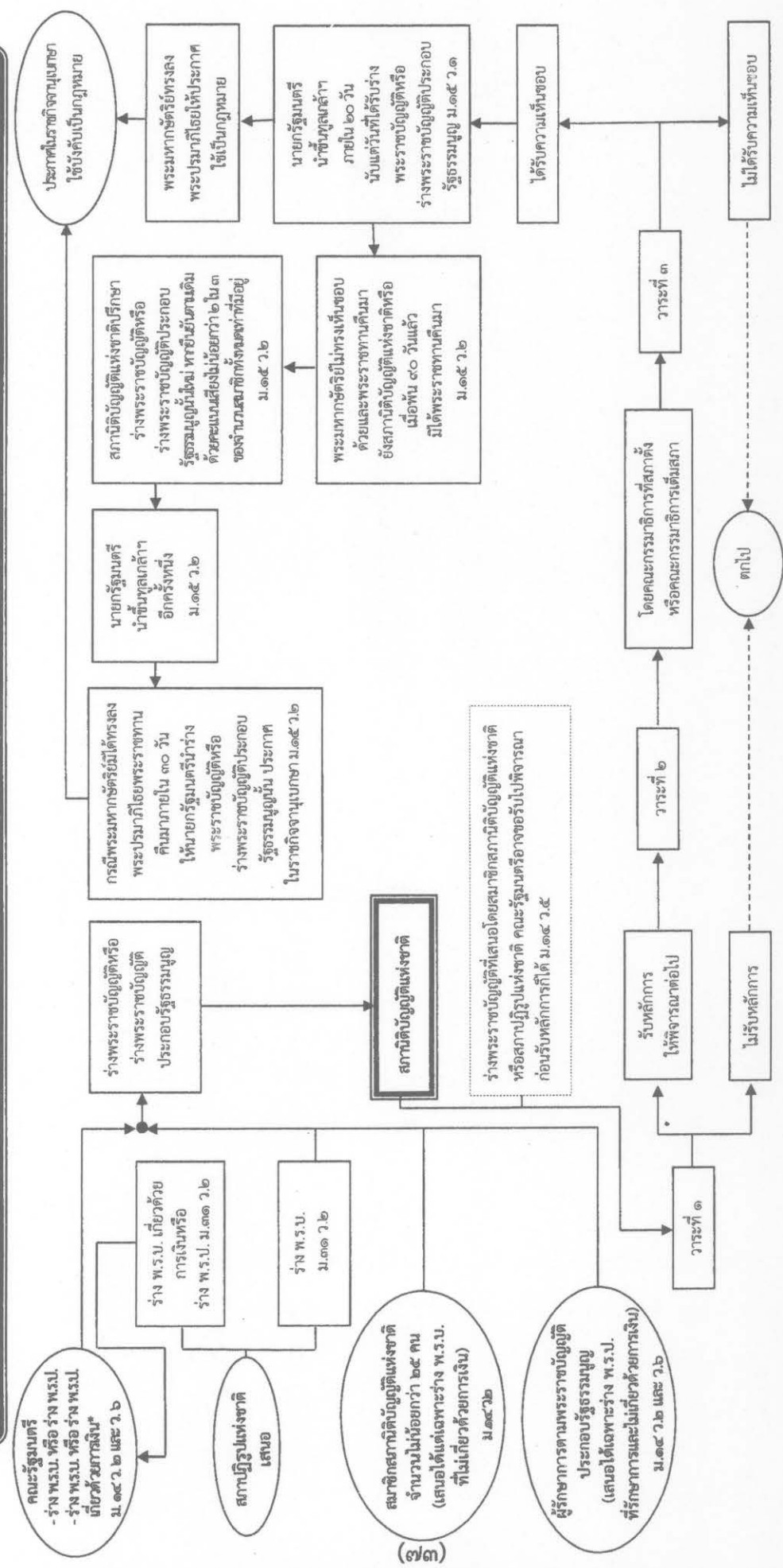
นางพิมพ์วรรณ อุณากุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
นายภัทรินทร์ พนมชัยวัฒน์	ในการประชุมกรรมการ
นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาตร	นิติกรปฏิบัติการ
นายอุดร พันธุ์มิตร	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี	วิทยากรชำนาญการ
	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๙ - ๔๐ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๘๓

ง.

แผนภูมิแสดงกระบวนการตรา
พระราชบัญญัติ
และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

กระบวนการตราพระราชบัญญัติหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

หมายเหตุ : (๑) ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับราชการเงิน หมายรวมถึงร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน
หรือวางระเบียบการบังคับเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่าย
ของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือการเงินตรา (ม.๑๔๖.๓)
(๒) ร่าง พ.ร.บ. หมายรวมถึงร่างพระราชบัญญัติ และร่าง พ.ร.บ. หมายรวมถึงร่างประกอบรัฐธรรมนูญ

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภา

(๗๓)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว)
พุทธศักราช ๒๕๕๗

ราชกิจจานุเบกษา

ฉบับกฤษฎีกา

เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๕๕ ก

วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

“พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ”

(บทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗)

ออกแบบและพิมพ์ที่

สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๐-๒๒๔๔-๑๕๖๑, ๐-๒๒๔๔-๑๗๔๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๑, ๐-๒๘๓๑-๙๔๗๕